

ANALÝZA

13. 1. 2021

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2020 a v roce 2020

Ve 4. čtvrtletí 2020 klesly spotřebitelské ceny proti 3. čtvrtletí 2020 o 0,4 %. V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2020 o 2,6 %, což je o 0,7 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí 2020.

Mezičtvrtletní vývoj spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2020 ovlivnilo zejména snížení cen v oddílech rekreace a kultura, potraviny a nealkoholické nápoje, bydlení. Ke snížení cen v oddíle rekreace a kultura došlo především u dovolených s komplexními službami, které byly nižší o 16,0 %. Pokles cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byl způsoben především snížením cen pekárenských výrobků a obilovin o 0,5 %, masa o 1,6 %, ovoce o 2,9 %, nealkoholických nápojů o 1,9 %. Ceny ve skupině mléko, sýry, vejce klesly o 0,9 %. V oddíle bydlení se snížily ceny nájemného z bytu o 0,1 %, elektřiny o 2,6 %, zemního plynu o 4,3 %. Protisměrně, tj. na zvyšování cenové hladiny, působil především růst cen v oddílech odívání a obuv, doprava. V oddíle odívání a obuv se zvýšily ceny oděvů o 2,9 % a obuvi o 3,9 %. V oddíle doprava vzrostly ceny automobilů o 1,5 % a ceny pohonných hmot a olejů o 0,2 %. Průměrná meziměsíční změna úhrnného indexu spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2020 byla 0,0 %, ve 3. čtvrtletí 2020 to bylo –0,1 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

ODDÍL	2019	2020			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	100,4	101,8	100,3	100,8	99,6
Potraviny a nealkoholické nápoje	101,4	103,5	101,5	97,6	99,2
Alkoholické nápoje, tabák	100,4	103,7	102,2	103,7	100,0
Odívání a obuv	104,3	100,0	102,2	98,1	103,1
Bydlení, voda, energie, paliva	100,9	101,5	100,1	100,2	99,7
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,9	100,5	101,3	100,5	100,5
Zdraví	99,3	100,2	101,9	101,3	99,7
Doprava	99,8	100,2	96,7	103,1	100,7
Pošty a telekomunikace	98,0	98,6	99,6	100,0	99,9
Rekreace a kultura	96,0	103,1	98,6	104,7	96,3
Vzdělávání	102,5	100,3	100,1	100,8	101,8
Stravování a ubytování	101,1	101,8	100,8	101,1	100,6
Ostatní zboží a služby	100,3	101,7	100,8	100,5	100,4

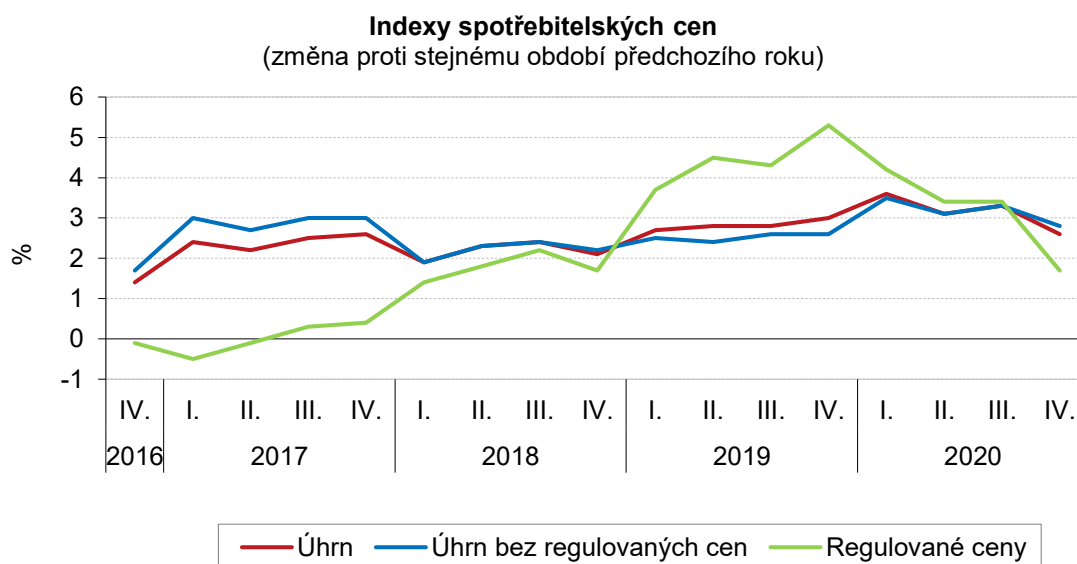
Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve **4. čtvrtletí 2020 proti 4. čtvrtletí 2019** o 2,6 %, tedy o 0,7 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí. Tento vývoj ovlivnilo zejména zpomalení cenového růstu v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle bydlení. Opačně, tj. na rychlejší zvyšování cen, působil především cenový vývoj v oddíle doprava.

Změny ve vývoji cen ve 4. čtvrtletí 2020 se promítly do zpomalení meziročního růstu tržních cen na 2,8 % (ve 3. čtvrtletí 2020 růst o 3,3 %). Růst regulovaných cen ve 4. čtvrtletí 2020 zpomalil na 1,7 % ze 3,4 % ve 3. čtvrtletí 2020.

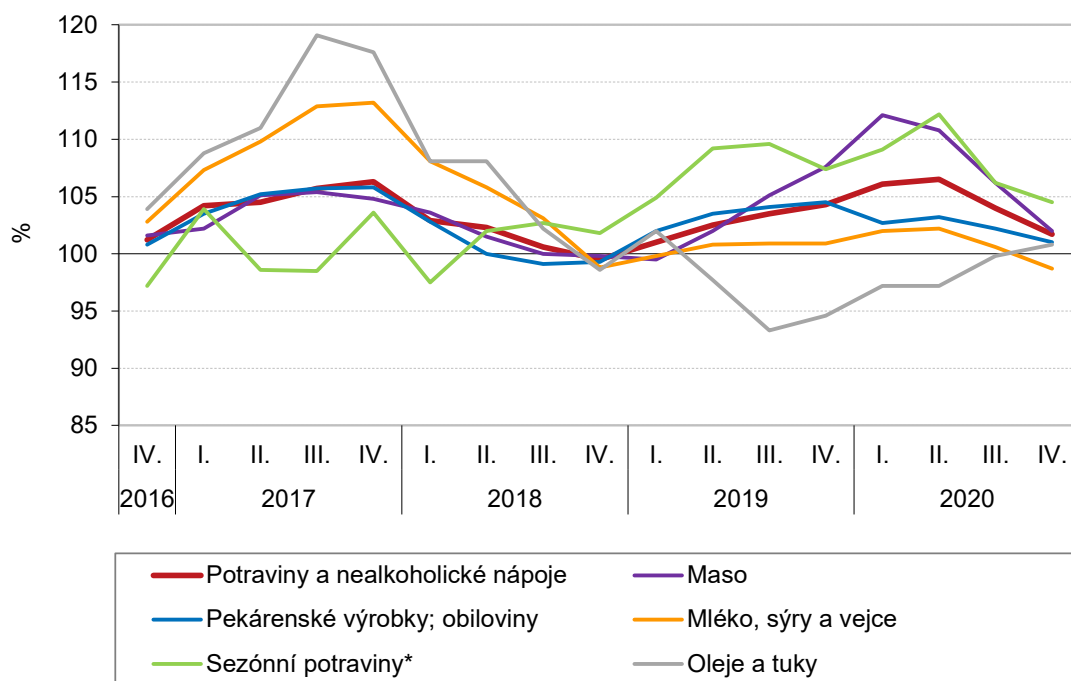

ANALÝZA

Největší vliv na zpomalení růstu cenové hladiny měly ceny v oddíle **potravin a nealkoholické nápoje**. Ceny masa se zvýšily o 2,0 % (ve 3. čtvrtletí nárůst o 6,2 %), z toho ceny uzenin o 4,5 %. Ceny vepřového masa se snížily o 1,6 %, ceny ryb o 1,5 %. Ceny ve skupině mléko, sýry, vejce se ve 4. čtvrtletí meziročně snížily o 1,3 % (ve 3. čtvrtletí nárůst o 0,6 %), z toho ceny polotučného trvanlivého mléka se snížily o 9,5 % (ve 3. čtvrtletí pokles o 2,6 %). Ceny jogurtů meziročně klesly o 4,1 % (stejně jako ve 3. čtvrtletí). Ceny sýrů a tvarohů byly vyšší o 2,0 %. Ceny vajec klesly o 3,6 %. Ceny olejů a tuků byly vyšší o 0,8 %, přičemž ceny másla se snížily o 3,6 %. Ceny cukru klesly o 1,1 %. Ceny chleba byly vyšší o 0,1 % a ceny mouky a jiných obilovin o 4,9 %. Ceny ovoce se zvýšily o 9,1 %. Ceny nealkoholických nápojů vzrostly o 0,3 %, přičemž ceny kávy byly nižší o 1,9 %.

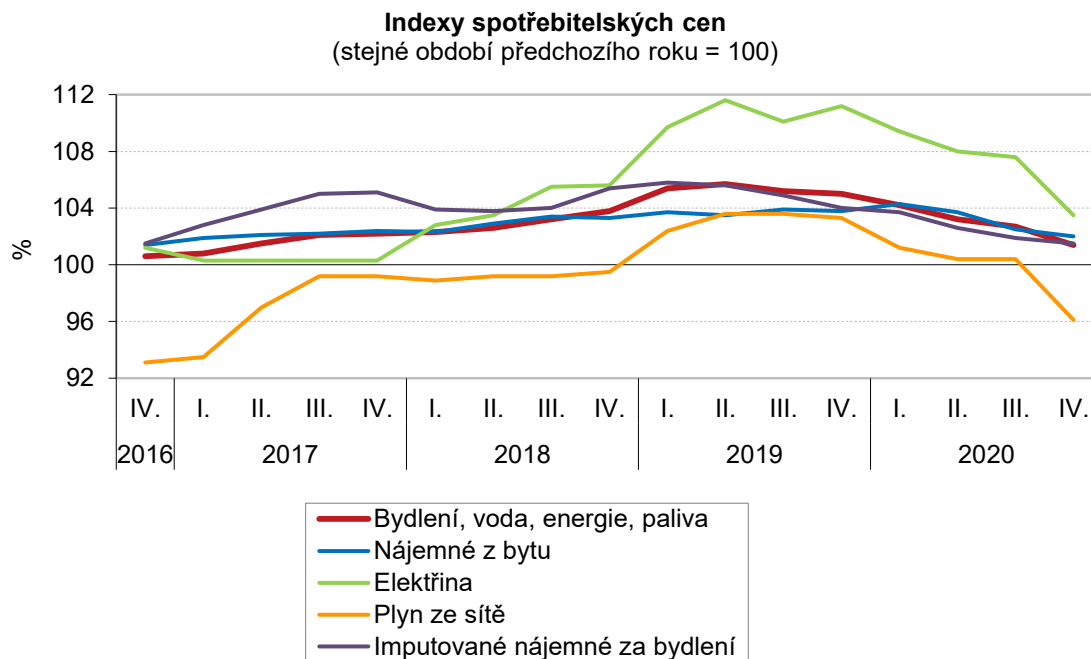
Ceny zeleniny byly vyšší o 1,8 %, přičemž ceny brambor byly nižší o 20,4 % (ve 3. čtvrtletí pokles o 11,4 %).

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

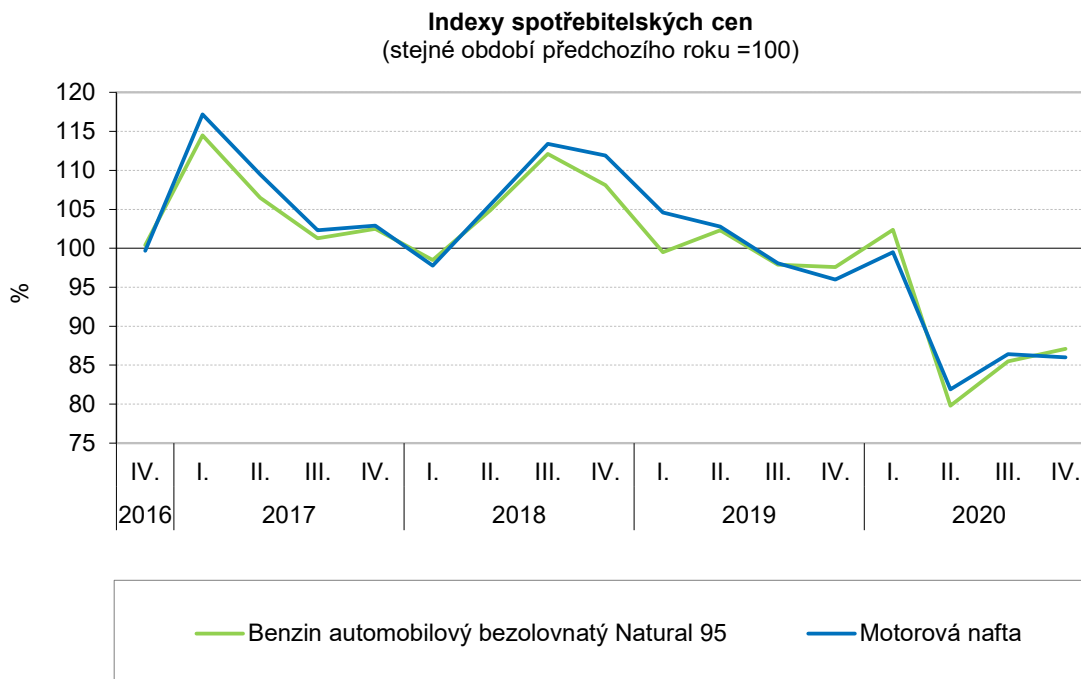
ANALÝZA

V oddíle **bydlení** se zvýšily ceny elektřiny o 3,5 %, ceny zemního plynu byly nižší o 3,9 %. Ceny nájemného z bytu vzrostly o 2,0 %, vodného o 1,7 %, stočného o 1,5 %. Ceny tepla a teplé vody se snížily o 1,3 %. Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) se zvýšilo o 1,5 % (ve 3. čtvrtletí o 1,9 %).

ANALÝZA

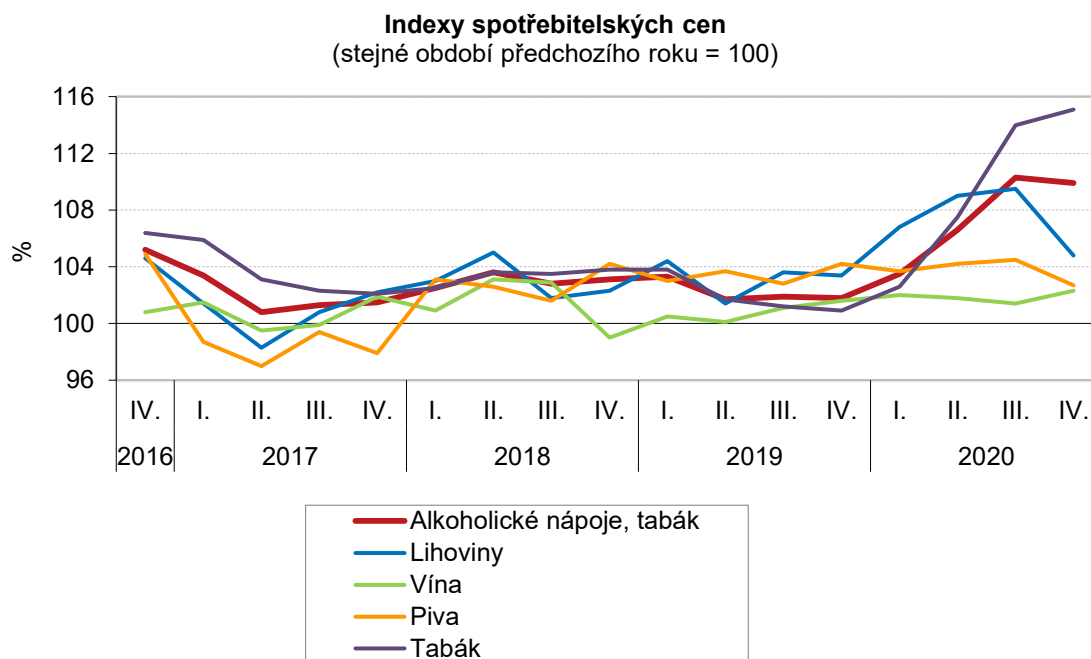
Vliv na zrychlení růstu cenové hladiny měly zejména ceny v oddíle **doprava**, kde se zvýšily ceny automobilů o 8,7 % (ve 3. čtvrtletí růst o 7,0 %). Ceny pohonných hmot a olejů klesly o 13,1 % (ve 3. čtvrtletí pokles o 14,0 %). Cena benzínu Natural 95 byla v prosinci 27,93 Kč a cena nafty 27,53 Kč.

V oddíle **odívání a obuv** vzrostly ceny oděvů o 3,8 % a obuvi o 2,4 %.

ANALÝZA

V oddíle **alkoholické nápoje, tabák** se zvýšily ceny tabákových výrobků o 15,1 %. Ceny lihovin vzrostly o 4,8 %, vína o 2,3 % a piva o 2,7 %.

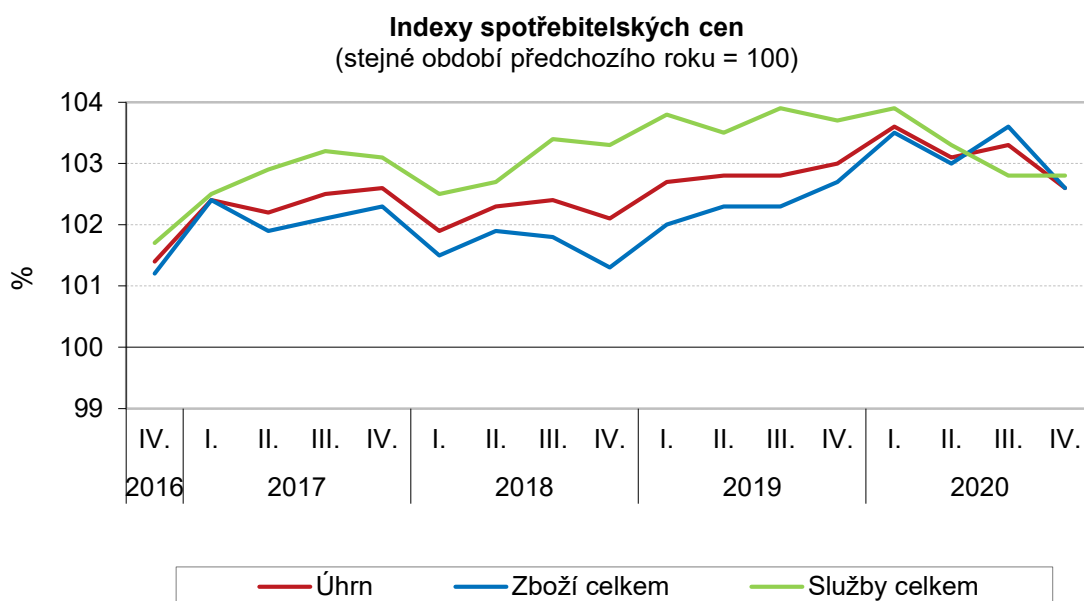

V oddíle **stravování a ubytování** se zvýšily ceny stravovacích služeb o 5,0 % a ubytovacích služeb o 0,1 %.

V oddíle **ostatní zboží a služby** byly vyšší ceny finančních služeb o 1,9 %. Ceny zboží a služeb pro osobní péči vzrostly o 3,8 %.

ANALÝZA

Výše uvedené pohyby spotřebitelských cen se projevily v růstu cen **zboží úhrnem** o 2,6 % a cen **služeb** o 2,8 %.

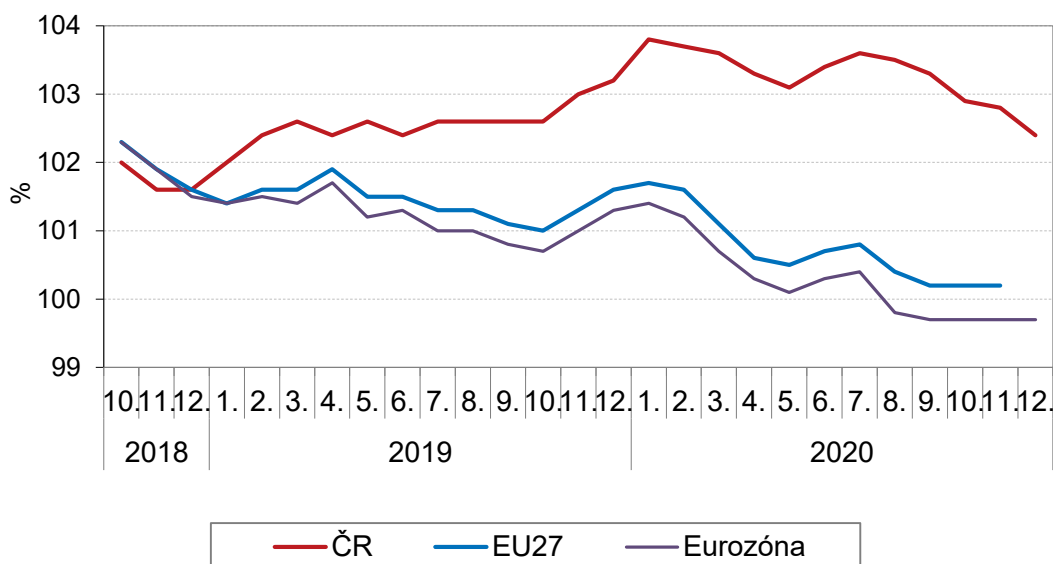

ANALÝZA

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)

Podle předběžných výpočtů klesl v prosinci HICP v ČR **meziměsíčně** o 0,2 % a **meziročně** vzrostl o 2,4 %. **Podle bleskových odhadů** Eurostatu byla **meziroční** změna HICP za Eurozónu v **prosinci 2020** stejně jako v listopadu -0,3 %. Na Slovensku byly ceny v prosinci meziročně vyšší o 1,6 % a naopak v Německu o 0,7 % nižší. Podle předběžných údajů Eurostatu byla **meziroční** změna HICP **27 členských zemí EU v listopadu** stejně jako v říjnu 0,2 %. Nejvíce ceny v listopadu meziročně vzrostly v Polsku (o 3,7 %) a největší pokles nastal v Řecku (o 2,1 %). Na Slovensku byly ceny vyšší o 1,6 % a v Německu ceny klesly o 0,7 %.

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

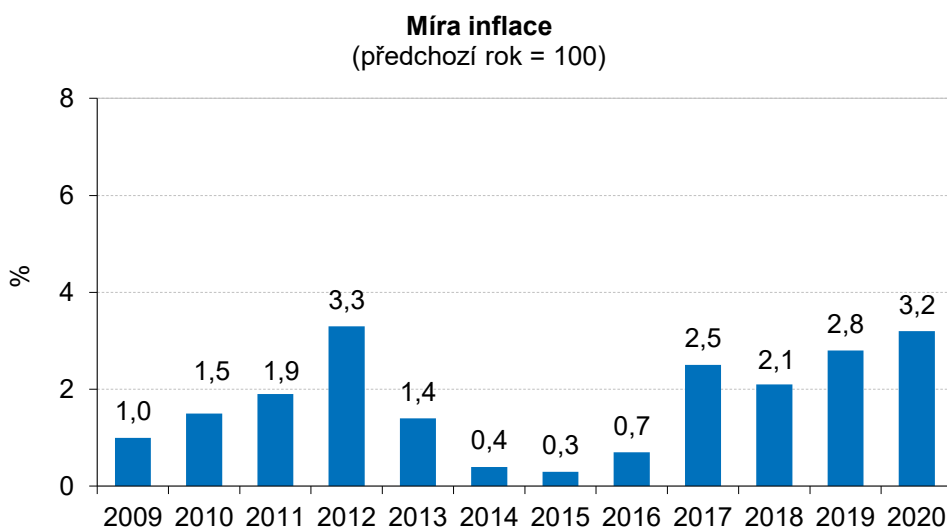
ANALÝZA

Vývoj indexu spotřebitelských cen v roce 2020

Průměrná míra inflace v roce 2020 dosáhla 3,2 %, což bylo o 0,4 procentního bodu více než v roce 2019. Nejvyšší meziroční růst zaznamenaly spotřebitelské ceny v 1. čtvrtletí 2020 (o 3,6 %), v ostatních čtvrtletích byl růst cen mírně pomalejší (ve 2. čtvrtletí 3,1 %, ve 3. čtvrtletí 3,3 %, ve 4. čtvrtletí pak klesl na 2,6 %). Vývoj inflace v roce 2020 ovlivnil zejména růst cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a vyšší ceny v oddíle bydlení. Další v pořadí vlivu bylo zvyšování cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák. V menší míře na zvyšování inflace působil též růst cen v oddílech stravování a ubytování, ostatní zboží a služby.

Protisměrně, tj. na snižování cenové hladiny, působil vývoj cen v oddíle pošty a telekomunikace.

Vývoj cen v jednotlivých oddílech spotřebního koše se projevil zvýšením cen zboží úhrnem a služeb shodně o 3,2 %.

ANALÝZA

Podíl jednotlivých oddílů spotřebního koše na celkové úrovni cenové hladiny v roce 2020 ilustruje rozklad úhrnného přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2020 v procentních bodech

ODDÍL	
ÚHRN	3,2
Potraviny a nealkoholické nápoje	0,8
Alkoholické nápoje, tabák	0,6
Odívání a obuv	0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	0,7
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	0,2
Zdraví	0,1
Doprava	0,0
Pošty a telekomunikace	-0,1
Rekreace a kultura	0,2
Vzdělávání	0,0
Stravování a ubytování	0,3
Ostatní zboží a služby	0,2

Na zvyšování meziročního cenového růstu působily především ceny v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** vzrostly ceny pekárenských výrobků a obilovin o 2,3 %, z toho ceny chleba o 1,4 %. Ceny masa byly vyšší o 7,7 %, z toho ceny vepřového masa o 8,6 % a uzenin o 9,8 %. Ceny vajec vzrostly o 0,4 %, sýrů a tvarohů o 3,2 %. Ceny polotučného trvanlivého mléka byly nižší o 1,5 %, jogurtů o 3,3 %, másla o 5,5 %. Ceny ovoce vzrostly o 18,2 % a zeleniny o 2,6 %. Ceny brambor klesly o 7,0 %.

V oddíle **bydlení** se zvýšily ceny nájemného z bytu o 3,1 %, elektřiny o 7,1 %, vodného o 2,9 %, stočného o 2,5 %. Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) se zvýšilo o 2,4 %. Ceny zemního plynu se snížily o 0,5 % a tepla a teplé vody o 1,2 %.

Růst cen v oddíle **alkoholické nápoje, tabák** nastal v důsledku zvýšení cen tabákových výrobků o 9,8 %, lihovin o 7,5 %, vína o 1,9 %, piva o 3,8 %.

Na zvýšení cen v oddíle **stravování a ubytování** měly vliv především stravovací služby, jejichž ceny byly vyšší o 5,4 %. Ceny ubytovacích služeb vzrostly o 2,2 %.

Oddíl **ostatní zboží a služby** zahrnuje různorodé položky, ze kterých se zvýšily zejména ceny zboží a služeb osobní péče o 3,8 % a ceny pojištění o 3,6 %. Ceny finančních služeb vzrostly o 2,3 %.

ANALÝZA

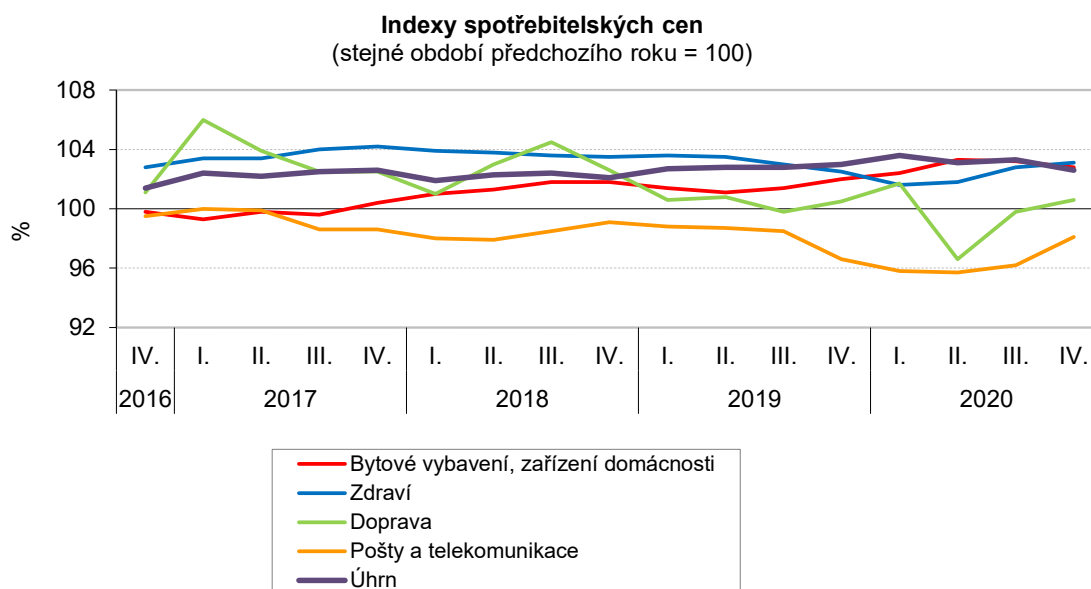
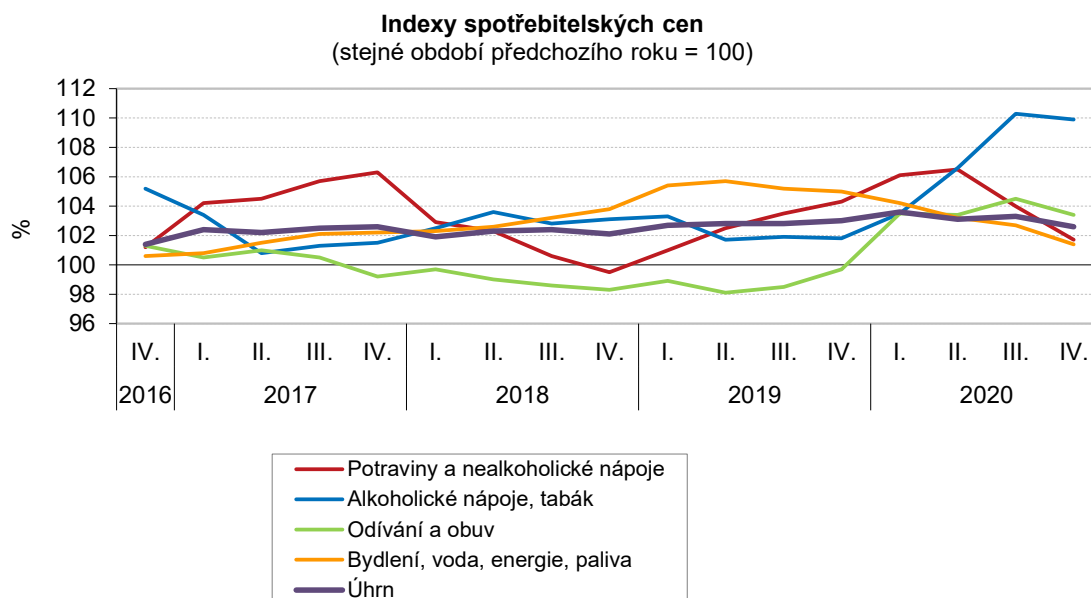
V oddíle **doprava** došlo k poklesu cen pohonných hmot a olejů o 11,4 %. Ceny automobilů vzrostly o 4,8 % a dopravních služeb o 1,9 %.

V oddíle **odívání a obuv** se zvýšily ceny oděvů o 4,4 % a ceny obuvi o 2,2 %.

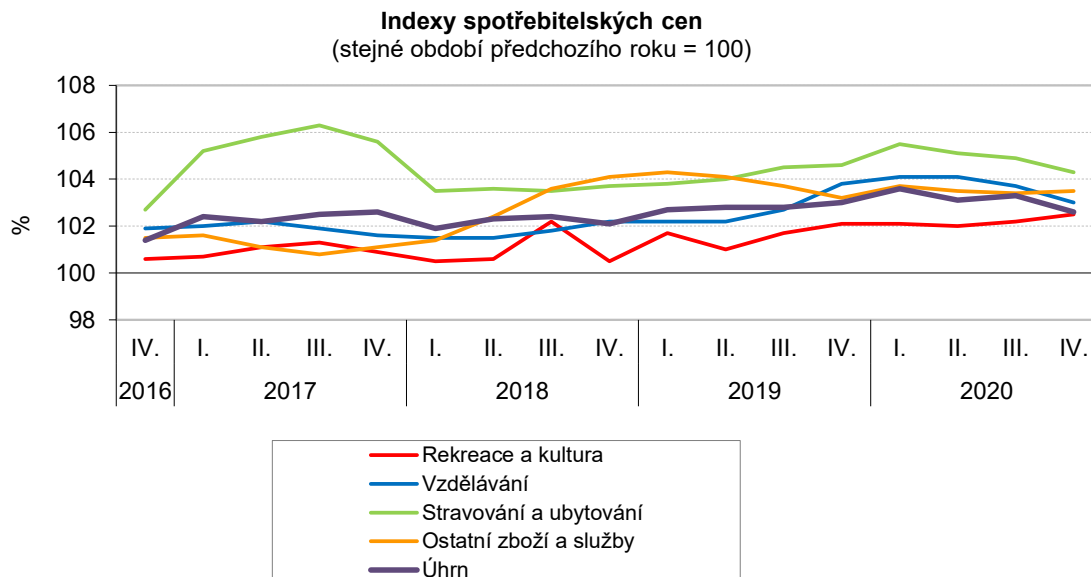
V oddíle **pošty a telekomunikace** se snížily ceny telefonních a faxových služeb o 3,5 % a telefonních a faxových zařízení o 6,9 %. Ceny poštovních služeb vzrostly o 3,3 %.

ANALÝZA

Vývoj indexu spotřebitelských cen v členění dle oddílů ECOICOP

ANALÝZA

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2020 a v roce 2020

ECOICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2018 v ‰	2019	2020							
			stejně období předchozího roku = 100								
			4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok
E00	Úhrn	1000,0	103,0	103,6	103,1	103,3	102,9	102,7	102,3	102,6	103,2
	v tom :										
E01	potraviny a nealkoholické nápoje	177,2	104,3	106,1	106,5	104,0	103,2	101,9	99,9	101,7	104,5
	z toho:										
E01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	28,3	104,5	102,7	103,2	102,2	101,5	100,9	100,6	101,0	102,3
E01.12	maso	42,3	107,6	112,1	110,8	106,2	104,7	101,1	100,3	102,0	107,7
E02	alkoholické nápoje, tabák	87,0	101,8	103,5	106,6	110,3	109,4	109,7	110,7	109,9	107,6
E03	odívání a obuv	41,6	99,7	103,5	103,4	104,5	104,2	103,7	102,2	103,4	103,7
E04	bydlení, voda, energie, paliva	251,4	105,0	104,2	103,2	102,7	101,6	101,4	101,2	101,4	102,9
	z toho:										
E04.1	nájemné z bytu	36,3	103,8	104,3	103,7	102,5	102,0	102,0	102,0	102,0	103,1
E04.2	Imputované nájemné za bydlení (náklady vlastnického bydlení)	106,1	104,0	103,7	102,6	101,9	101,5	101,5	101,5	101,5	102,4
E04.510	elektřina	38,5	111,2	109,4	108,0	107,6	104,8	103,3	102,5	103,5	107,1
E04.521	zemní plyn	21,8	103,3	101,2	100,4	100,4	96,1	96,1	96,1	96,1	99,5
E05	bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	56,6	102,0	102,4	103,3	103,2	103,2	102,3	102,8	102,8	102,9
E06	zdraví	24,5	102,5	101,6	101,8	102,8	102,8	103,3	103,2	103,1	102,3
E07	doprava	115,1	100,5	101,7	96,6	99,8	100,5	100,7	100,6	100,6	99,6
	z toho:										
E07.22	pohonné hmoty a oleje pro osobní dopravní prostředky	34,3	96,8	101,2	80,8	86,0	86,4	86,6	87,8	86,9	88,6
E08	pošty a telekomunikace	28,8	96,6	95,8	95,7	96,2	96,8	98,6	98,8	98,1	96,4
E09	rekreace a kultura	85,3	102,1	102,1	102,0	102,2	102,4	102,5	102,5	102,5	102,2
	z toho:										
E09.60	dovolená s komplexními službami	19,2	106,2	105,1	105,1	103,5	105,1	105,0	105,0	105,0	104,7
E10	vzdělávání	5,6	103,8	104,1	104,1	103,7	102,9	103,0	103,0	103,0	103,7
E11	stravování a ubytování	63,5	104,6	105,5	105,1	104,9	104,5	104,3	104,1	104,3	104,9
E12	ostatní zboží a služby	63,4	103,2	103,7	103,5	103,4	103,4	103,4	103,9	103,5	103,5

Zpracovali: pracovníci Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

 E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz